

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

PREVZGOJNI DOM RADEČE

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o zavodu:

- ▶ **Tip zavoda:** javni, prevzgojni dom za mladoletnike
- ▶ **Kategorije nastanjenih oseb:** mladoletniki¹ in mladoletnice, ki jim je bil izrečen vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost zavoda na dan obiska:** uradna zmogljivost 68, zasedenih 34 mest (dejansko prisotnih je bilo 27 mladoletnikov (nobene mladoletnice), sedem mladoletnikov je bilo na begu)

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** 14. 4. 2011
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha, dva predstavnika pogodbenih nevladnih organizacij (predstavniki Rdečega križa Slovenije in predstavnica Inštituta Primus), pogodbeni izvedenka za področje zdravstva dr. med. specialist psihiater (v nadaljevanju: izvedenka).
- ▶ **Vsebina obiska:** razgovor z vodstvom (vodja oddelka za izobraževanje in vodja oddelka za vzgojo; direktor Prevzgojnega doma je bil službeno odsoten), ogled prostorov, razgovor z mladoletniki.

¹ Za vse osebe z vzgojnim ukrepom se v nadaljevanju uporablja skupen izraz mladoletniki, čeprav gre lahko za osebe, ki so že polnoletne.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo skupaj s predlogom, da ga obravnava in v roku 30 dni sporoči svoja stališča, poslano Generalnemu uradu Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljevanju: GUURSIKS) 1. 6. 2011, od tam pa smo odgovor prejeli 7. 7. 2011 - torej 36 dan po odpremi.

► DPM je posebej pohvalil

- izvedeno prenovo garderobnih prostorov v lesarski delavnici,
- da so bila upoštevana predhodna priporočila DPM in so bile v prostorih za izločitev do višine približno 2,5 metra lesene palice odstranjene,
- izvedeno prenovo odprtega oddelka in zamenjavo vsega inventarja v njem,
- pridobitev nove učilnice², saj bo s tem mladoletnikom dana dodatna možnost izobraževanja³,
- prizadevanja zaposlenih, da mladoletnikom omogočajo veliko raznovrstnih prostočasnih aktivnostih, saj te na (pre)vzgojo mladostnikov gotovo vplivajo pozitivno⁴,
- prizadevanje zaposlenih v PD Radeče po rednem organiziranju srečanj zaposlenih z mladoletniki in s tem sprotne (praktično dnevne) reševanja morebitnih težav⁵,
- delo in pristop vzgojiteljev do gojencev⁶.

² Vodja oddelka vzgoje je pojasnil, da je PD Radeče od zadnjega obiska s prenovo prostora (bivšega radia oziroma glasbene sobe) pridobil nov prostor, ki ga bodo uporabljali kot računalniško sobo. Ta novo pridobljeni prostor bo, kot je pojasnil sogovornik, namenjen izobraževanju. DPM to novo pridobitev učilnice pozdravlja.

³ GUURSIKS je še naknadno tudi posebej izpostavil, da je novost v prevzgojnem domu od zadnjega obiska Varuha ta, da so uvedli, oziroma pridobili tudi osnovno šolo, prilagojeno samo za romsko populacijo, ki se izvaja s pomočjo zunanje inštitucije. To izobraževanje poteka štirikrat tedensko po tri do štiri ure.

⁴ Po pojasnilu vodje vzgoje se mladoletnikom med letom omogoča vrsta prostočasnih aktivnosti, saj je to pomembna sestavina vzgojnega programa. Nekatere aktivnosti (vsaj ena) se mladoletniku zapiše tudi v osebni načrt. Mladoletnikom so tako omogočene športne aktivnosti (nogomet, košarka, namizni tenis, badminton, fitnes) in s tem povezane udeležbe na različnih turnirjih. Tudi v tem letu je bilo mladoletnikom že omogočeno, da so se udeležili nekaterih tekmovanj, in sicer: v mesecu marcu namiznoteniški turnir, v aprilu se je skupina štirih mladoletnikov udeležila šahovskega turnirja, v maju bo organiziran pohod po Jurčičevi poti, tekom leta Logatec organizira Krpanovo pot, mesečno pa se organizira pohod po okoliških hribih. Letos, kot vsako leto, naj bi bil v PD Radeče 2. junija dan odprtih vrat, dvakrat letno pa PD Radeče izda interno glasilo (enega bo polletju, drugega pa na koncu leta). Enkrat mesečno prihaja iz Ljubljane v PD Radeče telovadno-akrobatska skupina Cirkokrog, v PD Radeče še vedno prihajajo študentje pedagoške fakultete socialne pedagogike. GUURSIKS pa je še naknadno dodal, da so v lanskem letu pričeli tudi s triletnim mednarodnim programom Gruntvig, v katerem sodeluje pet evropskih držav, nameravajo se predstaviti tudi na »Skupnosti centrov« v Portorožu. V prevzgojnem domu mladoletnikom omogočajo soočanje z realnimi življenjskimi situacijami. Skozi vse leto potekajo skupinske dejavnosti, ki spodbujajo ustvarjalnost, osebnostno rast in razvoj socialnih veščin. Hkrati te dejavnosti sproščajo in razveseljujejo, saj se mladoletniki zanje odločajo po svojih interesih. Mentorji prostočasnih dejavnosti so pedagogi, v nekatere pa se vključujejo tudi pravosodni policisti (šport, planinska in taborniška dejavnost, San).

⁵ V PD Radeče imajo dnevne sestanke, ki jih vodi matični pedagog skupine. Namen teh srečanj je, da se opravi analiza vikenda in pripravi načrtovanje dela in aktivnosti za teden. Dvakrat tedensko ob torkih in četrtek se opravlja »analiza dneva«, na kateri sodelujejo vsi mladoletniki in zaposleni v oddelku za vzgojo. Namen teh srečanj je sprotno reševanje konfliktnih situacij ter podajanje predlogov za izboljšanje kvalitete življenja. Enkrat tedensko ob sredah poteka domska skupnost, na kateri so prisotni vsi mladoletniki, zaposleni iz oddelka za vzgojo, pravosodni policisti (dva ali trije), osebe iz oddelka za izobraževanje, delovni inštruktorji. Na podlagi pooblastila direktorja PD Radeče, vodi domsko skupnost vodja oddelka za vzgojo. Tu se obravnava problematika, ki zadeva življenje in delo v PD Radeče ter druge aktivnosti določene z vzgojnim programom ali hišnim redom.

⁶ V zvezi z njihovim delom namreč nismo prejeli nobene pripombe. Žal pa to ne velja tudi za pravosodne policiste. V tej smeri smo predlagali, da vodstvo PD Radeče skupaj z GUURSIKS poskuša najti način za izboljšanje

DPM: prosimo za sporočilo ali je torej kapaciteta Prevezgojnega doma določena v skladu z navedenimi parametri⁷ in, če ni, naj se ta določi na novo.

GUURSIKS: v Sloveniji, podobno pa tudi drugje po EU, poznamo operativno in uradno kapaciteto. Operativna se od uradne razlikuje v tem, da se prilagaja številu zaprtih oseb, ki jih je dejansko v zavodu in se sproti spreminja glede na fluktuacijo. Dejansko pomeni število postelj, ki pa jih je v primeru povečanega števila zaprtih oseb in prenapoljenosti potrebno dodajati v obstoječe sobe, občasno pa tudi v skupne prostore ali prostore, ki so uradno namenjeni drugim dejavnostim. Tako so na primer v PD Radeče, kjer je vsa leta nizko število zaprtih mladoletnikov, iz uradno predvidenih sob uredili številne dodatne skupne prostore, ali pa določenih prostorov ne uporabljajo, ker za to ni potrebe in je tako operativna kapaciteta nižja od uradne kapacitete.

DPM: pričakujemo, da bo do prenove garderobnih prostorov kovinarske delavnice dejansko prišlo v tem letu⁸. Glede na stanje ob obisku se namreč postavlja vprašanje, ali so ti še sploh primerni za uporabo.

GUURSIKS: prevzgojni dom v okviru tekočega vzdrževanja objektov skuša vsako leto v skladu z razpoložljivimi sredstvi sanirati in oživiti kakšen del prostorov v zgradbah prevzgojnega doma, pri čemer daje prioriteto bivalnim in šolskim prostorom. Iz tega razloga v tekočem letu obnova navedene garderobe realno ne bo izvedljiva, čeprav ima prevzgojni dom pripravljene operativne skice in tudi predračune,

odnosov med pravosodnimi policisti in mladoletniki, ki bi očitno lahko bili boljši, zlasti pa da tej okoliščini posveti posebno pozornost (morda tudi z dodatnimi usposabljanji). Za več o tem glej nadaljevanje.

⁷ Ob obisku smo ugotovili, da je uradna kapaciteta doma sicer 68 mladoletnikov, vendar po takrat prejetih pojasnilih vodstva le-ta ne ustreza standardom. Realna kapaciteta PD Radeče naj bi bila ustrezna za namestitev le 40 do 45 mladoletnikov in mladoletnic. V odzivnem poročilu obiska v letu 2009 smo sicer prejeli pojasnilo, da je treba kapaciteto bivalnih in drugih prostorov določiti na podlagi dejanskega števila in velikosti razpoložljivih prostorov, vendar pa nato v nadaljevanju ni bilo pojasnjeno, ali je torej (glede na navedene parametre) kapaciteta PD Radeče ustrezno določena.

⁸ Tudi ob tokratnem obisku smo, kljub temu, da mladoletniki v času obiska niso opravljali dela, opravili pregled delavnic. Ugotovljeno je bilo, da se stanje v delavnicah od zadnjega obiska ni spremenilo. Tako so bili prostori garderobe (ki jih uporabljajo zaposleni v kovinarski delavnici), predvsem pa del s sanitarijami in tuši, še vedno v zelo slabem stanju in kot taki nujno potrebni prenove. Vodja za izobraževanje je sicer pojasnil, da PD Radeče že načrtuje prenovo navedenih prostorov.

vendar finančna sredstva za to investicijo niso zagotovljena.

DPM: predlagamo, da PD Radeče poškodovana vrata v bivalni prostor I. vzgojne skupine sanira oziroma zamenja.

GUURSIKS: prevzgojni dom je ta vrata že naslednji dan po obisku DPM zamenjal.

DPM: predlagamo, da se v čim krajšem času ponovno zapolni prazno delovno mesto pedagoginje⁹. Prav tako menimo, da morajo biti mladoletniki deležni konstantne pomoči psihologinje, zato predlagamo, da jim PD Radeče takšno pomoč zagotovi tudi v času odsotnosti zaradi bolezni sicer zaposlene psihologinje.

GUURSIKS: strinjamo se sicer z ugotovitvami Varuha o potrebnosti zagotavljanja optimalnega števila zaposlenih delavcev ustreznih profilov, ki delajo z mladostniki, vendar je glede na restrikcije zaposlovanja delavcev v državni upravi malo verjetno, da bi v tern letu lahko zaposlili manjkajoče strokovne delavce v prevzgojnem domu.

DPM: predlagamo, da se pravosodne policiste opozori na primernost odnosa do mladoletnikov¹⁰. Prav tako naj se proučijo možnosti vključitve pravosodnih policistov v dodatna izobraževanja, predvsem v takšna, kjer bi pridobili tudi znanja za delo z mladoletniki. Tudi izvedenka je zaznala pritožbe nad delom pravosodnih policistov, ni pa zaznala pritožb ne na delo delavcev oddelka za vzgojo. Izvedenka zato meni, da bi bilo priporočljivo tudi pravosodne policiste izobraziti – usposobiti tako, da bi enakopravno prispevali strpnim odnosom. Po mnenju izvedenke namreč v tako majhni ustanovi vsak posameznik (ne glede na pozicijo) izredno pomembno prispeva k spreminjanju stališč in s tem povezanim neustreznih vedenjem mladoletnikov.

GUURSIKS: verjamemo, da se posamezni mladoletniki ob soočanju z dolžnostmi in odgovornostjo ter omejitvami in pravili ne počutijo dobro, saj niso v zavodu po svoji želji, temveč po sklepu sodišča, pogosto privedeni tudi s pomočjo policije ali neposredno iz pripora. Upošteva dejstvo, da je običajno okrog 70 % takšnih, ki že imajo zavodsko izkušnjo (neuspešno, zato je bil izrecen strožji ukrep), da v simptomatiki prevladuje nasilništvo in razvajanost, da ne morejo uveljaviti svojih interesov na račun drugih, itd., da gre že za resne psiho in sociopatske motnje ter motnje v duševnem razvoju, je jasno, da se krivda usmerja na tiste, ki jim tovrstne manifestacije preprečijo - največkrat so to pravosodni policisti, simbol prepovedi. Na vseh sestankih s pravosodnimi policisti se vedno daje poudarek na odnosu, občutljivosti mladostniške populacije, enako velja tudi za usposabljanje. Vsekakor ocenjujemo, da je zaključna ugotovitev DPM o pravosodnih policistih presplošna

⁹ V vzgojni službi je bilo zaposlenih 8 oseb: vodja, 6 vzgojiteljev – pedagogov (kar je en manj kot ob zadnjem obisku) ter socialna delavka. Zaposlena je bila tudi psihologinja, vendar je bila po pojasnilu vodje vzgoje ta zaradi zdravstvenih težav zadnje leto večina časa na bolniškem dopustu.

¹⁰ Tudi tokrat smo od mladoletnikov slišali nekaj pritožb glede odnosa pravosodnih policistov. Nekateri med njimi naj do mladoletnikov ne bi imeli spoštljivega odnosa, naj bi bili tudi provokativni in naj bi grozili celo s sankcijami, ki so jih lahko deležni v primeru pripomb ali pritožb. Po zatrjevanju nekaterih mladoletnikov, naj se nekateri med njimi tudi ne bi odzivali na klice in prošnje mladoletnikov. Vodja oddelka za vzgojo je tudi sam pojasnil, da tudi sami zaznavajo pomanjkanje več dodatnega izobraževanja pravosodnih policistov, na drugi strani pa tudi pomanjkanje volje pravosodnih policistov po takšnem izobraževanju.

in večinoma povsem neutemeljena. Možno je, da se v posameznih primerih konfliktnih situacij sproži tudi kakšna manj primerna beseda ali gesta. Vsekakor se uporaba pooblastil pravosodnih policistov preverja najprej v domu in nato še na GUURSIKS in se v primeru nedoslednosti ali napak v postopkih sproži ustrezne popravljalne mehanizme. Prevzgojni dom analizira vsako uporabo prisilnih sredstev z vidika možnosti alternativnih pristopov. Predvsem je potrebno izpostaviti, da si v tern domu še posebej prizadevajo k ustvarjanju dobrih odnosov med mladoletniki in pravosodnimi policisti tako, da se organizira različne oblike in vsebine medsebojnega druženja z namenom sproščanja medsebojnih napetosti. Odigrane so bile medsebojne tekme v nogometu in košarki, posamezni pravosodni policisti sodelujejo v izvedbi dejavnosti doživljajske pedagogike, vodja oddelka za varnost izvaja seznanjanje novosprejetih mladoletnikov z vlogo in pooblastili pravosodnih policistov, tudi direktor v pogovorih z mladoletniki večkrat pojasnjuje vprašanja na to temo. Gotovo pa vsi mladoletniki niso zadovoljni z vsemi odločitvami, sploh ne tisti, ki krivdo za svoj položaj iščejo izven sebe, pri drugih. Njihova številnost pa je odvisna od dosežene stopnje obravnave, generacijske strukture, družinskih razmer... Tako npr. ob obisku Varuha dne 22. 9. 2009 ni bilo nobenih pripomb na delo pravosodnih policistov, čeprav se niti vsebina dela, niti usposobljenost, niti pristopi k delu, niso spremenili.

DPM: prosimo, da nas seznanite z izobraževanjem, ki so ga bili (in ga morebiti še bodo) pravosodni policisti deležni v letu 2010 do 2011.

GUUSIKS: ob povsem strokovnem usposabljanju pravosodnih policistov v organizaciji UIKS, so pravosodni policisti vključeni v vsebine usposabljanj skupaj z delavci oddelka za vzgojo in oddelka za izobraževanje, ki jih organizira Prevzgojni dom. Nekaj naslovov usposabljanj usmerjenih v socialne veščine zadnjih let in posebej za leti 2010 in 2011: »Delo v oddelkih brez drog«, »Odvisnost - bolezen ali izziv«,

»Ugotavljanje samomorilne ogroženosti«, »Depresija kot dejavnik tveganja za samomor«, »Kako učinkovito obvladati krizne situacije«, »Komunikacijska odličnost pri delu«, »Trening socialnih veščin«, »Obvladovanje konfliktov s komunikacijo namesto s silo«, »S čustveno inteligenco do boljših rezultatov dela«, »Šolsko delo z mladostniki s čustvenimi in vedenjskimi motnjami« (2011), »Komunikacijske veščine in reševanje konfliktov« (2011). Te vsebine so bile namenjene vsem pravosodnim policistom, posamezniki ali manjše skupine pa so bili udeleženi še pri drugih vsebinah kot so: »Priprava športnih iger za mladostnike s čustvenimi in vedenjskimi motnjami« (2010), »Komunikacija - nadaljevalni tečaj« (2010), »Soodvisnost tretmanskega in varnostnega dela«, »Mednarodni kongres doživljajske pedagogike Festival doživetij (2010)«. V letu 2011 so predvidena še usposabljanja s področja mediacije (»Konflikt in uporaba mediacijskih tehnik«), kar pa je zopet odvisno od razpoložljivih finančnih virov. Iz navedenega je razvidno, da je usposabljanja relativno veliko (res pa ga ni nikoli dovolj) in da je tudi pripravljenost za to na ustreznem nivoju. Prevzgojni dom je tudi zanikal izjavo vodje oddelka za vzgojo o domnevnem pomanjkanju volje pravosodnih policistov po takšnem izobraževanju. GUURSIKS je v letošnjem letu v okviru programa usposabljanja in izobraževanja za leto 2011, ki zajema osnovno in permanentno usposabljanje pravosodnih policistov ter dodatno strokovno usposabljanje pravosodnih policistov, strokovnih delavcev in inštruktorjev, na novo pristopil k izobraževanju do strpnosti in s tern k spreminjanju stališč v okviru predmeta medkulturna kompetenca. Vzpodbujanje strpnosti prispeva k ustreznemu dialogu med zaposlenimi in zaprtimi osebami, zato bomo izobraževanje izvajali kontinuirano.

DPM: po mnenju izvedenke bi bilo priporočljivo izvesti najnujnejša

GUURSIKS: strinjamo se z nujnostjo adaptacijskih posegov v ambulantnih

adaptacijska dela v ambulanti (tla) in organizirati izobraževanje prve pomoči za zaposlene v PD Radeče.

DPM: prostori v pritličju¹¹ niso številčno označeni, zato predlagamo, da se vsako bivalno sobo številčno označi s številko.

DPM: predlagamo, da se v oba dela, ki sta namenjena za posebno vzgojno skupino namesti hišni in dnevni red (po potrebi tudi v ostale prostore, kjer so mladoletniki nastanjeni)¹².

DPM: predlagamo, da se pregledajo bivalni prostori – sobe posebne vzgojne skupine in se tiste, ki so potrebni pleskanja tudi prepleska¹³.

prostorih. Prevzgojni dom Radeče tako že išče ustrezne rešitve, ki bi bile izvedljive znotraj finančnih zmožnosti zavoda. Varuha seznanjamo, da ima 11 pravosodnih policistov prevzgojnega doma opravljen izpit iz prve pomoči in je tako v vsaki izmeni zagotovljen strokovni (certificiran) kader pri nudenju strokovne pomoči mladoletnikom. V letu 2011 sedmim pravosodnim policistom poteče veljavnost izpita, vendar bodo v prvi polovici leta 2012 vsi ponovno napoteni na usposabljanje in opravljanje izpita.

GUURSIKS: po informacijah prevzgojnega doma so sobe v pritličju in prvem nadstropju oštevilčene od c-1 do c-8.

GUURSIKS: res je, da ob obisku DPM v prevzgojnem domu v vseh bivalnih prostorih mladoletnikov ni bil izobešen Hišni in dnevni red. V prevzgojnem domu je bil ravno v tem času spremenjen in dopolnjen Hišni red, zato je bilo treba poskrbeti za prevod noveliranega hišnega reda v angleščino in za tiskanje ustreznega števila izvodov. Kljub temu pa je mladoletnikom zagotovljeno, da se z novelo Hišnega in dnevnega reda seznanijo pri vzgojiteljih in v zavodski knjižnici.

GUURSIKS: vsi prostori posebne vzgojne skupine so bili v začetku oktobra 2010 v celoti prepleskani. Prevzgojni dom pleskanje bivalnih in drugih prostorov izvaja praviloma enkrat letno, vendar bivalni prostori v posebni vzgojni skupini zaradi vlage dajejo videz, da so stene zamazane (lisast videz). V primerih, ko mladoletniki namenoma poškodujejo stene v bivalnih prostorih, kar se pogosteje dogaja v posebni vzgojni skupini, pa prevzgojni dom poskuša poškodbe sproti sanirati v sodelovanju s povzročiteljem, vendar pri

¹¹ Šlo je za prostore posebne vzgojne skupine.

¹² Na nobenem delu posebne vzgojne skupine ob obisku namreč nismo videli Hišnega in dnevnega reda.

¹³ Tudi ob tokratnem obisku je bilo ugotovljeno, da so v nekaterih bivalnih prostorih – sobah posebne vzgojne skupine stene umazane in potrebne pleskanja.

tem ni vedno uspešen.

DPM: ponovno predlagamo, da se v prostora za izločitev namestita klicna zvonca. Prostora tudi nista številčno označena, zato naj se tudi ustrezno označita s številkama »1« ter »2«.

GUURSIKS: soglašamo s prevzgojnim domom, da klicna zvonca nista ključna, saj za stalen nadzor zadošča obstoječi videonadzor, ob pogostem in neposrednem fizičnem nadzoru mladoletnika s strani pravosodnih policistov. Po drugi strani pa je na podlagi strokovne ocene namestitev instalacij za klicne zvonce zahtevna naloga, saj bi bilo treba prevrtati debele in iz kamna grajene grajske stene, kar pa zahteva precejšnja finančna sredstva. Nenazadnje se prostora za izločitev uporabljata zelo poredko, kar ugotavlja tudi Varuh, zato klicni zvonci ne bi bistveno pripomogli k zagotovitvi varnega bivanja mladoletnika v posebnem prostoru.

DPM: opozarjamo, da morata biti prostora za izločitev vseskozi redno očiščena in pripravljena na morebitno uporabo¹⁴.

GUURSIKS: z opozorilom Varuha, da mora biti posebni prostor vedno očiščen in pripravljen za morebitno uporabo, soglašamo. Potreba za namestitev mladoletnika v posebni prostor se namreč pojavi nenadoma, zato je samo po sebi umevno, da mora biti ta prostor očiščen pred namestitvijo mladoletnika.

DPM: predlagamo, da se v omari označi mesto posameznega prostora (se mesto oštevilči enako kot prostora) za predmete, ki jih mladoletnik izroči pred namestitvijo¹⁵.

GUURSIKS: po informacijah prevzgojnega doma bo predlog Varuha, da naj se oba prostora in omare pred njima oštevilčijo, v kratkem realiziran.

DPM: pričakujemo, da bo PD Radeče v čim krajšem času uspel pridobiti tudi opremo – računalnike, da se bo prostor začel uporabljati¹⁶.

GUURSIKS: pojasnjujemo, da je pridobitev računalniške opreme v veliki meri odvisna od razumevanja potencialnih donatorjev, da podarijo pri njih že odpisano opremo in v prevzgojnem domu upajo in si želijo, da bi jim to čim prej uspelo.

DPM: predlagamo, da se v evidenco izločitve v poseben prostor doda rubrika,

GUURSIKS: Prevzgojni dom se je zavezal, da bo oba prostora za izločitev

¹⁴ V enem izmed prostorov je bila v okolici okna večja pajčevina.

¹⁵ Pred prostoroma za izločitev je prostor (namenjen za »sprejem«), kjer je omenjena omara. Pravosodni policist, ki nas je spremljal med ogledom, je pojasnil, da se mladoletnik pred namestitvijo v prostor za izločitev preobleče v za to primerna oblačila (papirnata) oblačila njegovi predmeti pa se shranijo v to omaro.

¹⁶ Glej opombo 2.

iz katere bo razvidno, v kateri prostor je bil mladoletnik nameščen¹⁷.

DPM: menimo, da opisni del utemeljitve namestitve mladoletnika v posebno vzgojno skupino »zaradi neprilagajanja delu in življenju zavodu« ni dovolj, da se mladoletnika namesti v posebno vzgojno skupino¹⁸. V odločbo bi bilo po našem mnenju potrebno opisati vsa dejanja ali/in opustitve mladoletnika, ki utemeljujejo zaključek glede njegovega "neprilagajanja delu in življenju v zavodu", zaradi česar je potrebna njegova premestitev v posebno vzgojno skupino. Utemeljitev navedb v odločbi bi bilo tako potrebno konkretizirati in jih po možnosti podkrepiti z listinsko dokumentacijo (npr. UZ-ji).

oštevilčil in dopolnil obrazec z zahtevano rubriko.

GUURSIKS: Prevzgojni dom je že upošteval mnenje Varuha in obrazložitev razširja z opisi in navedbo konkretnih dokumentov. Listinska dokumentacija pa se še naprej ohranja v osebni spisu.

¹⁷ Mladoletnik se v posebni prostor namesti z odločbo. O izločitvi v posebni prostor se vodi dvojna evidenca: eno vodijo pravosodni policisti, drugo pa vodja pisarne izvrševanja kazni. V evidenci vodijo podatke o letu, dnevu ter časovnem okvirju izločitve v posebni prostor.

¹⁸ Ogladali smo si dokumentacijo dveh mladoletnikov, ki sta bila v času obiska nameščena v posebni vzgojni skupini.